



Kielce, dnia 07 marca 2025 r.

Znak:SO.I.431.1.2025

## **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

**Pan Edward Krupa  
Wójt Gminy Bejsce**

Kontrolę w Urzędzie Gminy Bejsce przeprowadzili w dniu 7 lutego 2025 r. pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

- Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów
- Edyta Piotrowska-Cholewa – Kierownik Oddziału ds. Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego – członek zespołu kontrolerów

na podstawie pisemnych upoważnień do kontroli nr-y: 25/2025 i 26/2025 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ŚUW

### Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

- I. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie zwykłym;
  - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie zwykłym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*).
- II. - sposób sporządzania aktów stanu cywilnego: urodzeń, małżeństw, zgonów w trybie szczególnym (transkrypcja, odtworzenie, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego);
  - sposób gromadzenia akt zbiorowych dla aktów sporządzonych w trybie szczególnym (*akta zbiorowe: dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów stanu cywilnego i zamieszczania w nich późniejszych wpisów*);

- prawidłowość zamieszczania wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych.

III. - sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania);

- sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Zgodnie z § 18 Zarządzenia Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawę szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach obowiązuje następująca skala ocen kontrolowanej działalności:

- 1) ocena pozytywna – gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień, albo gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 2) ocena pozytywna z uchybieniami – gdy stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one charakter wyłącznie formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań,
- 3) ocena pozytywna z nieprawidłowościami – gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczały założonego dla kontroli progu istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań,
- 4) ocena negatywna – gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają założony dla kontroli próg istotności (ze względu na charakter, wartość lub kontekst), albo próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonania zadań.

Kontrolą objęto:

**I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym**

**II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych**

**III. przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń**

Wykonanie zadań w Urzędzie Stanu Cywilnego w Bejskach oceniam:

**Ad. I - pozytywnie**

**Ad. II – pozytywnie**

**Ad. III – pozytywnie**

Kontrola miała na celu ocenę czy sporządzanie aktów stanu cywilnego w trybie zwykłym oraz w trybie szczególnym oraz zamieszczanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów państw zagranicznych lub rozstrzygnięć innych organów państw zagranicznych odbywają się zgodnie z przepisami prawa, tj.: ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 poz. 1378 zwaną dalej Pasc), ustawą z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1359 ze zm. zwaną dalej Krio), ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), ustawą z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.) oraz aktami wykonawczymi, w tym szczególnie Rozporządzeniem MSW z 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (t.j. Dz. U. 2015 poz. 225 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2023 poz. 1023), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie wzorów karty urodzenia i karty martwego urodzenia Dz.U. 2023 poz. 2733), Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru karty zgonu (Dz.U. poz. 2734); ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. 2023r. poz. 773) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024 (Dz.U. 2023 poz. 2747); Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 2201/2003 z dn. 27 listopada 2003 dotyczącym jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz. U. UE.L. 2003.338.1 ze zm.), Rozporządzeniem Rady (UE) nr 2019/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie jurysdykcji, uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich i w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej oraz w sprawie uprowadzenia dziecka za granicę ((Dz.U. UE. L. 178/1), konwencjami wielostronnymi i bilateralnymi, w tym Rozporządzeniami WE w sprawach z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Ocenia podlegał także sposób wykorzystania blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń oraz sposób przechowywania dokumentów tj. ksiąg papierowych stanu cywilnego, akt zbiorowych, blankietów odpisów i zaświadczeń (bezpieczeństwo ich przechowywania, w tym zachowanie zasad bezpieczeństwa przechowywania dokumentów określonych w ustawie z dn. 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 564 ze zm.).

Wyjaśnić również należy, iż dobór próby poddanej kontroli oparto na osądzie kontrolerów wynikającym z ich doświadczenia zawodowego oraz wiedzy na temat kontrolowanej jednostki, przy czym dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto nie mniej niż 25 przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym;

- w pkt 2 przyjęto nie mniej niż 20% przypadków sporządzenia aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym oraz przypadków zamieszczenia (lub odmowy zamieszczenia) wzmianek lub przypisków na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego;

- w pkt 3 przyjęto sposób wykorzystania nie mniej niż 100 blankietów przekazanych urzędowi stanu cywilnemu.

Jako miernik dla przedmiotu kontroli określonego:

- w pkt 1 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa lub nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych aktów stanu cywilnego (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 2 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (sporządzania asc z naruszeniem przepisów prawa, nieprawidłowego gromadzenia akt zbiorowych, uznania lub odmowy uznania orzeczenia/rozstrzygnięcia sądu zagranicznego lub innego organu zagranicznego z naruszeniem przepisów prawa) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych zdarzeń (ponad 50% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną);

- w pkt 3 przyjęto ilość przypadków niedopełnienia obowiązku (blankietów, które nie mają statusu blankietu „czystego”, wykorzystanego do wydania dokumentów lub zniszczonego) w stosunku do ilości wszystkich skontrolowanych blankietów (ponad 5% nieprawidłowości powoduje ocenę negatywną)

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Bejskach zatrudniony jest na stanowisku Zastępcy Kierownika USC Pan Zbigniew Lis, który udzielał kontrolującym niezbędnych wyjaśnień.

W wyniku przeprowadzonej kontroli dokonano następujących ustaleń:

#### **I. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie zwykłym**

W kontrolowanym okresie w USC Bejsce sporządzono w trybie zwykłym:

- 0 aktów urodzenia,
- 12 aktów małżeństwa
- 12 aktów zgonu

Kontroli poddano 12 aktów małżeństwa i 12 aktów zgonu (łącznie 24 akty, 100% zdarzeń) sporządzone w trybie zwykłym.

#### **Akty małżeństwa poddane kontroli:**

	Numer aktu	Tryb sporządzenia/forma zawarcia małżeństwa
1.	2603012/00/AM/2024/452454	małżeństwo przed kierownikiem usc
2.	2603012/00/AM/2024/691919	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
3.	2603012/00/AM/2024/175505	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”

4.	2603012/00/AM/2024/696090	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
5.	2603012/00/AM/2024/493031	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
6.	2603012/00/AM/2024/201581	małżeństwo przed kierownikiem usc
7.	2603012/00/AM/2024/701637	małżeństwo przed kierownikiem usc
8.	2603012/00/AM/2024/471880	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
9.	2603012/00/AM/2024/683286	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
10.	2603012/00/AM/2024/034146	małżeństwo zawarte w trybie art. 1 § 2 i 3 Krio, tzw. „konkordatowe”
11.	2603012/00/AM/2024/088394	małżeństwo przed kierownikiem usc
12.	2603012/00/AM/2024/618010	małżeństwo przed kierownikiem usc

Małżeństwa zawarte przed kierownikiem usc: Zgromadzone w aktach zbiorowych dokumenty nie budzą wątpliwości i odpowiadają wymogom prawa. Znajdują się w nich: zapewnienia nupturientów o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa (przeszkody - określone w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym), protokoły przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński podpisane przez właściwe osoby (nupturientów, świadków, kierownika usc). Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Przyjęcie oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński następowało w terminie określonym w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zdanie pierwsze: *„małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączonej zawarcie tego małżeństwa.”*

Wszystkie akty małżeństwa sporządzane były z zachowaniem terminu określonego w art. 86 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego: *„Kierownik urzędu stanu cywilnego, który przyjął oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, sporządza akt małżeństwa najpóźniej w następnym dniu roboczym.”*

W trzech skontrolowanych przypadkach (akty o nr 2603012/00/AM/2024/201581, 2603012/00/AM/2024/701637, 2603012/00/AM/2024/088394) małżeństwo zostało zawarte przez cudzoziemca. Dokumenty przechowywane w aktach zbiorowych nie budzą żadnych wątpliwości (przechowywane są postanowienia sądu o zwolnieniu cudzoziemca od złożenia dokumentu stwierdzającego zdolność do zawarcia związku małżeńskiego, odpisy aktów urodzenia cudzoziemców wraz z tłumaczeniami przysięgłymi, a w przypadku osoby rozwiedzionej również odpis poprzedniego aktu małżeństwa wraz ze świadectwem o jego rozwiązaniu oraz tłumaczeniem przysięgłym niniejszych dokumentów).

Małżeństwa „konkordatowe”: w aktach zbiorowych przechowywane są właściwe dokumenty: zapewnienia nupturientów, zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączonej zawarcie

małżeństwa, zaświadczenia stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego.

Kontrolujący zwrócili uwagę, że zaświadczenia duchownych nie były opatrywane datą wpływu do USC w Bejskach. Mając jednak na względzie, że akty małżeństwa były sporządzane niezwłocznie (po 1, 2 lub 3 dniach od zawarcia „konkordatowego” małżeństwa) jednoznacznie można stwierdzić, że dochowane zostały terminy określone w art. 8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (przekazanie zaświadczenia przed upływem 5 dni od dnia zawarcia małżeństwa), a Zastępca Kierownika USC sporządzał akty małżeństw w terminie wynikającym z art. 86 ust. 3 Pasc (najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu otrzymania zaświadczenia od duchownego).

Niemniej, zarówno dla celów dowodowych, jak i zgodnie z instrukcją kancelaryjną, konieczne pozostaje opatrywanie wszelkich wpływających do urzędu dokumentów pieczętą wpływów. Powyższe zostało omówione w trakcie trwania czynności kontrolnych z Zastępcą Kierownika USC w Bejskach, który zobowiązał się do wdrożenia zasady opatrywania wszelkich wpływających do USC dokumentów, (w tym zaświadczeń otrzymywanych od duchownych celem sporządzenia aktu małżeństwa) pieczętą wpływów.

Wszystkie małżeństwa zawierane były w dacie ważności zapewnień.

Wszystkie dokumenty (zapewnienia, protokoły, zaświadczenia) sporządzone są na obowiązujących formularzach.

Treść aktów małżeństw: nie budzi wątpliwości.

#### **Akty zgonów poddane kontroli:**

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2603012/00/AZ/2024/704970	tryb zwykły
2.	2603012/00/AZ/2024/480172	tryb zwykły
3.	2603012/00/AZ/2024/778051	tryb zwykły
4.	2603012/00/AZ/2024/122891	tryb zwykły
5.	2603012/00/AZ/2024/692844	tryb zwykły
6.	2603012/00/AZ/2024/614933	tryb zwykły
7.	2603012/00/AZ/2024/760472	tryb zwykły
8.	2603012/00/AZ/2024/341376	tryb zwykły
9.	2603012/00/AZ/2024/936214	tryb zwykły
10.	2603012/00/AZ/2024/413605	tryb zwykły
11.	2603012/00/AZ/2024/472137	tryb zwykły
12.	2603012/00/AZ/2024/010318	tryb zwykły

Dokumenty zgromadzone w aktach zbiorowych do aktów zgonów nie budzą wątpliwości. Przechowywane są odpowiednie części karty zgonu (tj. cz. I karty zgonu) oraz sporządzone na obowiązującym formularzu protokoły zgłoszenia zgonu, podpisane przez osobę zgłaszającą zgon i Zastępcę Kierownika USC.

Treść aktów zgonu: nie budzi wątpliwości

Przypiski: zgodnie z art. 25 ust. 1 Pasc: „*Informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby oraz informacje wpływające na stan cywilny tej osoby zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków.*” W art. 25 ust. 2 Pasc wskazano zaś, „*sporządzając akt stanu cywilnego lub dołączając do niego wzmiankę dodatkową, niezwłocznie zamieszcza się przypiski przy innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby.*”

Obowiązek nałożony powyższym przepisem jest realizowany w USC Bejsce. Przypiski zawierają aktualną numerację aktów (tj. numery nadane aktom w elektronicznym rejestrze).

Dane przy akcie: zgodnie z art. 20 ust. 2 i 3 Pasc: „*w rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego dane o obywatelstwie oraz nr PESEL osoby, której akt dotyczy, jeżeli został nadany. W rejestrze stanu cywilnego zamieszcza się przy akcie urodzenia, oprócz danych określonych w ust. 2, numery PESEL rodziców osoby, której akt dotyczy, jeżeli zostały nadane.*”

Obowiązek nałożony przytoczonym wyżej przepisem jest realizowany w USC Bejsce.

Przekazywanie danych do GUS:

W przypadku wszystkich skontrolowanych aktów widniejąca w systemie data przestania danych do GUS pokrywała się z datą sporządzenia aktu stanu cywilnego. Ustalono również, że Kierownik USC w Bejskach przekazuje drogą pocztową do Urzędu Statystycznego w Olsztynie kopie I części kart zgonu oraz oryginały III części kart zgonu, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023r. w sprawie programu badań statystycznych na rok 2024 (Dz.U. poz. 2747).

Sposób prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego: Należy stwierdzić, iż w USC Bejsce akta zbiorowe są prowadzone zgodnie z dyspozycją § 43 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego*, który stanowi:

*„1. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, niezależnie od postaci, w której są sporządzone, opatruje się oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą.*

*2. Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego oznacza się dodatkowo datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, którego dotyczą, i prowadzi się je w porządku chronologicznym.*”

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Dowody: akty małżeństwa oraz akty zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie zwykłym jako bieżąca rejestracja, wymienione w tabelach powyżej

**Reasumując, realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego (urodzeń, małżeństw, zgonów) w trybie zwykłym została oceniana jako pozytywna**

**II. proces sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w polskim rejestrze stanu cywilnego) oraz uznawanie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych**

W kontrolowanym okresie w USC Bejsce sporządzono w trybie szczególnym:

- 4 akty urodzenia (w trybie transkrypcji)
- 0 aktów małżeństwa
- 2 akty zgonu (w trybie transkrypcji)

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego Bejsce nie odnotowano wzmianek dodatkowych oraz nie zamieszczano przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

Kontroli poddano 4 akty urodzenia i 2 akty zgonu sporządzone w trybie szczególnym (100% zdarzeń).

**Akty urodzenia poddane kontroli:**

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2603012/00/AU/2024/404703	transkrypcja
2.	2603012/00/AU/2024/382735	transkrypcja
3.	2603012/00/AU/2024/327050	transkrypcja
4.	2603012/00/AU/2024/011819	transkrypcja

**Akty zgonów poddane kontroli:**

	Numer aktu	Tryb sporządzenia
1.	2603012/00/AZ/2024/810392	transkrypcja
2.	2603012/00/AZ/2024/617409	transkrypcja

**Transkrypcja**

Art. 104 Pasc stanowi:

*„1. Zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji.*

*2. Transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w zagranicznym dokumencie stanu cywilnego.*

*3. Transkrypcji podlega dokument, który w państwie wystawienia jest uznawany za dokument stanu cywilnego i ma moc dokumentu urzędowego, jest wydany przez właściwy organ oraz nie budzi wątpliwości co do autentyczności.”*



Akta zbiorowe zawierały odpowiednie dokumenty, a mianowicie: wnioski o transkrypcję, pełnomocnictwa, oryginały zagranicznych odpisów aktów stanu cywilnego wraz z tłumaczeniami przysięgłymi lub też odpisy wielojęzyczne, niewymagające tłumaczenia, dowody wniesienia opłaty skarbowej. Przechowywane są także (w osobnej teczce) potwierdzenia odbioru przez wnioskodawcę odpisu zupełnego polskiego aktu, którego wydanie jest zakończeniem procedury transkrypcji zagranicznego aktu. Kontrolujący zalecili, by przechowywać te potwierdzenia razem z aktami zbiorowymi (potwierdzenie odbioru odpisu można po prostu odnotowywać na złożonym o transkrypcję wniosku).

Polskie akty stanu cywilnego sporządzono z zachowaniem zasad transkrypcji, tj. wiernego, literalnego przeniesienia treści zagranicznego dokumentu. W rubryce „adnotacje” wpisywano odpowiednią informację o podstawie sporządzenia aktu, przywołując także zagraniczny dokument, będący podstawą transkrypcji.

W przypadku, gdy zachodziła konieczność uzupełnienia polskiego aktu o brakujące dane, dokonywano tego w odrębnym postępowaniu (na podstawie art. 37 Pasc), w formie czynności materialnotechnicznej, wpisując odpowiednią wzmiankę dodatkową. Należy także podkreślić, iż w treści wzmianek każdorazowo odnotowano numer aktu, będący podstawą uzupełnienia lub sprostowania (w przypadku, gdy podstawą uzupełnienia/sprostowania był akt stanu cywilnego znajdujący się w polskich księgach, został on wcześniej zmigrowany do BUSC i w treści wzmianki powoływano oznaczenie wygenerowane przez system), co ocenić należy pozytywnie z punktu widzenia przejrzystości i kompletności danych zawartych w aktach.

Jako dobrą praktykę należy także wskazać podejmowane przez Zastępcę Kierownika USC w Bejskach dodatkowe działania w celu rzetelnego informowania klientów np. o możliwości uzupełnienia czy też sprostowania polskiego aktu stanu cywilnego powstałego w trybie szczególnym. Opracowany wzór wniosku o wpisanie zagranicznego aktu stanu cywilnego zawiera także część dot. prośby o uzupełnienie lub sprostowanie aktu (*co pozostaje istotne ze względu na fakt, iż akty zagraniczne zawierają w wielu przypadkach ograniczoną liczbę danych w stosunku do aktów polskich*), jak również rubrykę dot. ewentualnej prośby wnioskodawcy o dostosowanie do reguł polskiej pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie.

W tym miejscu wskazać należy, iż art. 104 ust. 7 Pasc przewiduje (jako odstępstwo od zasady wiernego, literalnego przeniesienia treści zagranicznego dokumentu) możliwość dostosowania pisowni danych zawartych w zagranicznym dokumencie do reguł pisowni polskiej, w przypadku gdy zagraniczny dokument stanu cywilnego dotyczy obywatela polskiego, który posługuje się również polskimi aktami stanu cywilnego.

Analizując sporządzone w trybie transkrypcji akty urodzeń (nr 2603012/00/AU/2024/382735, 2603012/00/AU/2024/327050) stwierdzić należy, iż Zastępca Kierownika USC w Bejskach prawidłowo realizuje wnioski o dostosowanie pisowni danych do zasad pisowni polskiej, wpisując „od razu”, w zasadniczej części aktu, właściwą, polską pisownię oraz zamieszczając w rubryce „adnotacje” informacje o dostosowaniu pisowni do reguł pisowni polskiej.

Przypiski, dane przy akcie, przekazywanie danych do GUS: (omówiono szczegółowo przy aktach sporządzonych w trybie zwykłym) - uzupełnione, dane przesłane do GUS w dniu sporządzenia aktu.

Sposób dokumentowania wniesienia opłaty skarbowej przy sporządzanych aktach: nie budzi zastrzeżeń. W aktach zbiorowych przechowywane są dowody wniesienia opłaty skarbowej w odpowiedniej dla danej czynności wysokości.

Dowody: akty urodzenia oraz akty zgonu wraz z aktami zbiorowymi, sporządzone w kontrolowanym okresie w trybie transkrypcji, wymienione w tabelach powyżej.

### **Wpisywanie wzmianek dodatkowych i przypisków na podstawie orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych**

W kontrolowanym okresie w Urzędzie Stanu Cywilnego w Bejskach nie odnotowano wzmianek dodatkowych oraz nie zamieszczano przypisków w aktach stanu cywilnego na podstawie orzeczenia sądu państwa obcego lub rozstrzygnięcia innego organu państwa obcego, jak również nie odmówiono dokonania w/w czynności.

**Reasumując:** realizacja zadań w przedmiocie sporządzania aktów stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego, odtworzenie treści zagranicznego aktu stanu cywilnego, rejestracja zdarzenia, które nastąpiło za granicą w rejestrze stanu cywilnego) została oceniana jako pozytywna. Obszar dot. uznawania orzeczeń sądów zagranicznych i rozstrzygnięć innych organów zagranicznych nie podlegał kontroli z uwagi na brak odnośnych zdarzeń.

### **III przechowywanie dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń**

Sposób przechowywania dokumentów oraz usytuowanie stanowiska komputerowego z zainstalowanym system „Źródło” nie budzą zastrzeżeń pod względem bezpieczeństwa.

Wskazać następnie należy, iż dla realizacji zadań przez Urząd Stanu Cywilnego w Bejskach pobrano ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dn. 29.11.2023 r. (w 2024 roku blankiety nie były w ogóle pobierane z ŚUW) partię 500 blankietów o nr AG6617001-6617500 (nr pokwitowania (175/2023)). Kontroli poddano partię 200 blankietów o nr AG6617101-6617300.

Korzystając z generowanych w ramach Bazy Usług Stanu Cywilnego raportów, ustalono, iż 198 blankietów miało status „wydany”; 1 blankiet (o nr AG 6617278) miał status zniszczony; natomiast 1 blankiet o nr AG6617247 w ogóle nie został zarejestrowany w Rejestrze Stanu Cywilnego jako wydany lub zniszczony.

Kontrolujący stwierdzili jednak, że Zastępca Kierownika USC w Bejskach prowadzi jeszcze dodatkową, papierową ewidencję blankietów, w której oznacza każdorazowo wykorzystany blankiet oraz cel i podmiot dla którego został wydany. Dzięki tak prowadzonej ewidencji ustalono, że 1 blankiet,

który nie został zarejestrowany w rejestrze stanu cywilnego istotnie został wykorzystany dla wydania odpisu. Brak zarejestrowania wydanego blankietu w rsc wynikał najprawdopodobniej z omyłki systemu lub przeoczenia pracownika. Sposób prowadzenia ewidencji wykorzystywanych blankietów w USC Bejsce należy jednak ocenić pozytywnie, bowiem dzięki wprowadzeniu dodatkowej ewidencji, istniejącej poza rsc, bez trudu można ustalić kiedy i dla jakiego odpisu został wykorzystany dany blankiet.

**Reasumując: bezpieczeństwo przechowywania dokumentów, wykorzystywanie blankietów odpisów aktów stanu cywilnego i blankietów zaświadczeń zostało ocenione pozytywnie.**

**W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.**

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Skład zespołu kontrolerów:

1/ Agnieszka Skrzyniarz – inspektor wojewódzki - kierownik zespołu kontrolerów

2/ Edyta Piotrowska- Cholewa – Kierownik Oddziału ds. Nadzoru i Obywatelstwa Polskiego – członek zespołu kontrolerów

Józef Bryk  
Wojewoda Świętokrzyski